
ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ

ДБН В.2.2-23:2009

Зміна № 1

Видання офіційне

Київ

Міністерство регіонального розвитку, будівництва
та житлово-комунального господарства України
2019

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ

ДБН В.2.2-23:2009

Зміна № 1

Видання офіційне

Київ
Мінрегіон України
2019

Мінрегіон України, 2019

Видавець нормативних документів у галузі будівництва
і промисловості будівельних матеріалів Мінрегіону України
Державне підприємство "Укрархбудінформ"

Зміна № 1 ДБН В.2.2-23:2009
Будинки і споруди. Підприємства торгівлі

1 РОЗРОБЛЕНО:	Публічне акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву" (ПАТ "КІЇВЗНДІЕП")
За участю:	Український науково-дослідний інститут цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій
2 ВНЕСЕНО:	Департамент з питань проектування об'єктів будівництва, технічного регулювання та науково-технічного розвитку Мінрегіону України
3 ЗАТВЕРДЖЕНО	наказ Мінрегіону від 20.11.2018 р. № 313, з першого числа місяця, що настає через 90 днів з дня її опублікування в офіційному друкованому виданні Міністерства "Інформаційний бюлєтень Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України" (з 2019-08-01)
ТА НАДАНО	
ЧИННОСТИ:	

ТЕКСТ ЗМІНИ

Розділ 1 "Сфера застосування"

У 1.1 після слів: "(магазинів, ринків)" додати: "торговельних і торговельно-розважальних центрів (ТЦ і ТРЦ)".

Розділ 2 "Нормативні посилання".

Окремі нормативні акти та нормативні документи замінити на нові:

"ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень" замінити на: "ДБН Б.2.2-12:2018 Планування і забудова територій"

"ДБН В.2.2-17:2006 Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення" замінити на: "ДБН В.2.2-40:2018 Інклузивність будівель і споруд. Основні положення"

"ДБН В.1.1-5-2000 Захист від небезпечних геологічних процесів. Будинки і споруди на підроблюваних територіях і просідаючих ґрунтах" замінити на: "ДБН В.1.1-45:2017 Будівлі і споруди в складних інженерно-геологічних умовах. Загальні положення"

"ДБН В.1.1-7-2002 Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва" замінити на: "ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги"

"ДБН В.1.1-12:2006 Захист від небезпечних геологічних процесів. Будівництво в сейсмічних районах України" замінити на: "ДБН В.1.1-12:2014 Будівництво у сейсмічних районах України"

"ДБН В.2.2-17:2006 Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення" замінити на: "ДБН В.2.2-40:2018 Інклузивність будівель і споруд. Основні положення"

"ДБН В.2.5-13-98* Інженерне обладнання будинків і споруд. Пожежна автоматика будинків і споруд" замінити на: "ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту"

"ДБН В.2.5-27-2006 Інженерне обладнання будинків і споруд. Захисні заходи електробезпеки в електроустановках будинків і споруд" замінити на: "ДСТУ Б В.2.5-82:2016 Електробезпека в будівлях і спорудах. Вимоги до захисних заходів від ураження електричним струмом"

"ДСТУ 4401-1:2005 Пожежна техніка. Кран-комплекти пожежні. Частина 1. Кран-комплекти з напівжорсткими рукавами. Загальні вимоги (EN 671-1:2001, MOD)" замінити на: "ДСТУ EN 671-1:2017 (EN 671-1:2012, IDT) Стационарні системи пожежогасіння. Кран-комплекти пожежні. Частина 1. Кран-комплекти з напівжорсткими рукавами. Загальні вимоги"

"ДСТУ ISO 9386-1:2005" назуву замінити на "Приводні підйомальні платформи для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила безпеки, розміри та функціонування. Частина 1. Вертикальні підйомальні платформи (ISO 9386-1:2000, IDT)"

"ДСТУ ISO 9386-2:2005" назуву замінити на "Приводні підйомальні платформи для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила безпеки, розміри та функціонування. Частина 2. Приводні сходові підйомники для пересування по нахиленій площині користувачів, що сидять, стоять та перебувають в інвалідних колясках (ISO 9386-2:2000, IDT)"

ЗМІНА № 1 ДБН В.2.2-23:2009

Сторінка 2

Сторінок 17

"ДСТУ pr EN 81-70:2003 Норми безпеки до конструкції та експлуатації ліфтів. Частина 70. Конкретне застосування пасажирських і вантажопасажирських ліфтів. Зручність доступу до ліфтів пасажирів, зокрема пасажирів із функціональними порушеннями (pr EN 81-70:1999, IDT)" замінити на: "ДСТУ EN 81-70:2010 Норми безпеки до конструкції та експлуатації ліфтів. Специфічне використання пасажирських і вантажопасажирських ліфтів. Частина 70. Зручність доступу до ліфтів пасажирів, зокрема осіб з обмеженими фізичними можливостями (EN 81-70:2003, IDT)"

"ДСТУ EN 115:2003 Норми безпеки до конструкції та експлуатації ескалаторів і пасажирських конвеєрів (EN 115:1995, IDT)" замінити на: "ДСТУ EN115-1:2018 (EN 115-1:2017, IDT) Безпечність ескалаторів і рухомих доріжок. Частина 1. Конструкція та установлення"

"ГОСТ 7396.1-89 (МЭК 83-75) Соединители штепсельные бытовые и аналогичного назначения. Основные размеры (З'єднувачі штепсельні побутові та аналогічного призначення. Основні розміри)" замінити на: "ДСТУ IEC TR 60083:2015 (IEC TR 60083:2015, IDT) Штепсели та розетки побутового й аналогічного загального призначення, стандартизовані в країнах-членах МЕК"

"НАПБ Б.01.007-2004 Правила облаштування та застосування ліфтів для транспортування пожежних підрозділів у будинках та спорудах" замінити на: "ДСТУ EN 81-72:2017 (EN 81-72:2015, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Специфічне використання пасажирських та вантажопасажирських ліфтів. Частина 72. Ліфти пожежні" та "ДСТУ-Н Б В.2.2-38:2013 Настанова з улаштування пожежних ліфтів в будинках і спорудах"

"НАПБ Б.03.002-2007 Норми визначення категорії приміщення, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою" замінити на: "ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорії приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою"

"НАПБ Б.06.004-2005 Перелік однотипних за призначенням об'єктів, які підлягають обладнанню автоматичними установками пожежогасіння та пожежної сигналізації" замінити на: "ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту"

"СНиП II-12-77 Здания и сооружения. Защита от шума (Будинки і споруди. Захист від шуму)" замінити на: "ДБН В.1.1-31:2013 Захист територій, будинків і споруд від шуму, ДБН В.1.2-10-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму"

"СНиП II-35-76 Котельные установки (Котельні установки)" замінити на: "ДБН В.2.5-77:2014 Котельні"

"СНиП 2.01.01-82 Строительная климатология и геофизика (Будівельна кліматологія і геофізика)" замінити на: "ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 Будівельна кліматологія"

"СНиП 2.04.01-85 Внутренний водопровод и канализация зданий (Внутрішній водопровід і каналізація будинків)" замінити на: "ДБН В.2.5-64:2012 Внутрішній водопровід та каналізація. Частина 1. Проектування. Частина II. Будівництво"

"СНиП 2.04.02-84 Водоснабжение.Наружные сети и сооружения (Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди)" замінити на: "ДБН В.2.5-74:2013 Водопостачання. Зовнішні мережі і споруди. Основні положення проектування"

"СНиП 2.04.05-91 Отопление, вентиляция и кондиционирование (Опалення, вентиляція та кондиціонування)" замінити на: "ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування"

"СНиП 2.09.04-87 Административные и бытовые здания (Адміністративні та побутові будинки)" замінити на: "ДБН В.2.2-28:2010 Будинки адміністративного та побутового призначення"

"ВБН В.2.2-45-1-2004 Проектування телекомуникацій. Лінійно-кабельні споруди" замінити на: "ГБН В.2.2-34620942-002:2015 Лінійно-кабельні споруди телекомуникацій. Проектування"

"ПУЭ-86 Правила устройства электроустановок (Правила будови електроустановок)", "ПУЕ:2006 Правила улаштування електроустановок. Глава 1.5; глави 2.4 і 2.5; глава 6", "ПУЕ:2008 Правила улаштування електроустановок. Глави 4.1 і 4.2" замінити на: "ПУЕ:2017 Правила улаштування електроустановок"

Сторінка 3

Сторінок 17

"ДСанПіН 136/1940-97 Державні санітарні правила і норми. Вода питна. Гігієнічні вимоги до якості води централізованого господарсько-питного водопостачання" замінити на: "ДСанПіН 2.2.4-171-10 Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною"

"СН 1304-75 Санитарные нормы допустимых вибраций в жилых помещениях (Санітарні норми допустимих вібрацій у житлових приміщеннях)" замінити на: "ДСТУ ISO 2631-1:2004 Вібрація та удар механічні. Оцінка впливу загальної вібрації на людину".

Розділ 2 "Нормативні посилання".

Позначення нормативних актів замінити на нові:

"ДБН В.2.2-9-99" замінити на: "ДБН В.2.2-9-2018", "ДБН В.2.5-23-2003" – на: "ДБН В.2.5-23:2010", "ДБН В.2.5-24-2003" – на: "ДБН В.2.5-24:2012", "ДБН В.2.5-28-2006" – на: "ДБН В.2.5-28:2018", "ДБН В.2.6-31:2006" – на: "ДБН В.2.6-31:2016", "НАПБ Б.01.005-2005" – на: "НАПБ Б.01.005-2017".

Розділ 2 "Нормативні посилання".

Виключити такі нормативні акти:

"ДБН Б.2.4-1-94 Планування і забудова сільських поселень

ДБН В.1.4-1.01-97 Система норм та правил зниження рівня іонізуючих випромінювань природних радіонуклідів в будівництві. Регламентовані радіаційні параметри. Допустимі рівні

ДБН В.1.4-2.01-97 Система норм та правил зниження рівня іонізуючих випромінювань природних радіонуклідів в будівництві. Радіаційний контроль будівельних матеріалів та об'єктів будівництва

ГОСТ 8824-84 Лифты электрические грузовые малые. Основные параметры и размеры (Ліфти електричні вантажні малі. Основні параметри та розміри)

НПАОП 0.00-1.02-99 Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів

СанПиН 42-120-4948-89/Мінздрав СССР Санитарные нормы допустимых уровней инфразвука и низкочастотного шума на территории жилой застройки (Санітарні норми допустимих рівнів інфразвуку і низькочастотного шуму на території житлової забудови)

СанПиН 42-121-4130-86 Санитарные нормы допустимого содержания вредных веществ в воде водных объектов хозяйственно-питьевого и культурно-бытового водопользования (Санітарні норми допустимого вмісту шкідливих речовин у воді водних об'єктів господарсько-питного та культурно- побутового водокористання)

СанПиН 42-123-4240-86 Санитарные нормы допустимого количества миграции (ДКМ) химических веществ, выделяющихся из полимерных и других материалов, контактирующих с пищевыми продуктами, и методы их определения (Санітарні норми допустимої кількості міграції (ДКМ) хімічних речовин, що виділяються з полімерних та інших матеріалів, які контактують з харчовими продуктами, та методи їх визначення)

СанПиН 42-128-4690-88 Санитарные правила содержания территорий населенных мест (Санітарні правила утримання територій населених місць)

СанПиН 4630-88 Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения промышленными и бытовыми отходами (Санітарні правила і норми охорони поверхневих вод від забруднення промисловими та побутовими відходами)

СанПиН 6027.А-91 Санитарные правила и нормы по применению полимерных материалов в строительстве (Санітарні правила і норми щодо застосування полімерних матеріалів у будівництві)

СН 1757-77 Санитарно-гигиенические нормы допустимой напряженности электростатического поля (Санітарно-гігієнічні норми допустимої напруженості електростатичного поля)

СН 2152-80 Санитарно-гигиенические нормы допустимых уровней ионизации воздуха производственных и общественных помещений (Санітарно-гігієнічні норми допустимих рівнів іонізації повітря виробничих і громадських приміщень)

ЗМІНА № 1 ДБН В.2.2-23:2009

Сторінка 4

Сторінок 17

СН 3077-84 Санитарные нормы допустимого шума в помещениях жилых и общественных зданий и на территории жилой застройки (Санітарні норми допустимого шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови)

СП 42-123-5777-91 Санитарные правила для предприятий общественного питания, включая кондитерские цехи и предприятия, вырабатывающие мягкое мороженое (Санітарні правила для підприємств громадського харчування, включаючи кондитерські цехи і підприємства, що виробляють м'яке морозиво)

СП 5781-91 Санитарные правила для предприятий продовольственной торговли (Санітарні правила для підприємств продовольчої торгівлі)"

Розділ 2 "Нормативні посилання".

Доповнити розділ такими нормативно-правовими актами, нормативними актами та стандартами:

"Кодекс цивільного захисту України / від 2 жовтня 2012 р. № 5403-VI

НАПБ А.1.1.001:2014 Правила пожежної безпеки в Україні

СР 234-2016 Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів

ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій

ДБН В.1.1-46:2017 Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсуvin і обвалів. Основні положення

ДБН В.1.1-24:2009 Захист від небезпечних геологічних процесів. Основні положення проектування

ДБН В.1.2-4-2006 Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)

ДБН В.1.2-6-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Механічний опір та стійкість

ДБН В.1.2-7-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека

ДБН В.1.2-8-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека життя і здоров'я людини та захист навколишнього природного середовища

ДБН В.1.2-9-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека експлуатації

ДБН В.1.2-11-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Економія енергії

ДБН В.1.2-14-2009 Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ

ДБН В.2.1-10:2018 Основи і фундаменти будівель та споруд. Основні положення

ДБН В.2.2-4:2018 Заклади дошкільної освіти

ДБН В.2.2-5-97 Захисні споруди цивільної оборони

ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди

ДБН В.2.2-16-2005 Культурно-видовищні та дозвіллєві заклади

ДБН В.2.2-25:2009 Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства)

ДБН В.2.6-33:2018 Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією. Вимоги до проектування, улаштування та експлуатації

ДБН В.2.6-98:2009 Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення

ДБН В.2.6-161: 2010 Дерев'яні конструкції. Основні положення

ДБН В.2.6-162:2010 Кам'яні та армокам'яні конструкції. Основні положення

ДБН В.2.6-198:2014 Сталеві конструкції. Норми проектування, виготовлення і монтажу

ДБН В.2.6-220:2017 Покриття будівель і споруд

ДБН В.3.1-ХХ:201X¹⁾ Експлуатаційна придатність будівель та споруд. Основні положення

ДСТУ Б А.2.2-7:2010 Розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у складі проектної документації об'єктів. Основні положення

ДСТУ Б А.2.2-8:2010 Розділ "Енергоефективність" у складі проектної документації

¹⁾ На розгляді.

Сторінка 5

Сторінок 17

ДСТУ Б В.2.6-145:2010 Захист бетонних і залізобетонних конструкцій від корозії. Загальні технічні вимоги (ГОСТ 31384-2008, NEQ)

ДСТУ Б В.2.7-110-2001 Склоприкраса будівельна. Технічні умови

ДСТУ-Н Б А.2.2-5:2007 Настанова з розроблення та складання енергетичного паспорта будинків при новому будівництві та реконструкції

ДСТУ-Н Б А.2.2-13:2015 Настанова з проведення енергетичної оцінки будівель

ДСТУ-Н Б В.1.1-34:2013 Настанова з розрахунку та проектування звукоізоляції огорожувальних конструкцій житлових і громадських будинків

ДСТУ-Н Б В.1.1-35:2013 Настанова з розрахунку рівнів шуму в приміщеннях і на територіях

ДСТУ-Н Б В.1.2-13:2008 Єврокод.Основи проектування конструкцій (EN 1990:2002, IDT)

ДСТУ-Н Б В.2.5-78:2014 Настанова з улаштування антикригових електричних кабельних систем на покриттях будівель і споруд та в їх водостоках

ДСТУ-Н Б В.2.6-214:2016 Настанова з улаштування та експлуатації дахів будинків, будівель і споруд

ДСТУ Б EN 13779:2011 Вентиляція громадських будівель. Вимоги до виконання систем вентиляції та кондиціонування повітря (EN 13779:2007, IDT)

ДСТУ Б EN 15232-1:2017 (EN 15232-1:2017, IDT) Енергоефективність будівель. Частина 1. Вплив автоматизованих систем моніторингу та управління будівлями. Модулі М10-4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

ДСТУ Б EN 15251:2011 Розрахункові параметри мікроклімату приміщень для проектування та оцінки енергетичних характеристик будівель по відношенню до якості повітря, теплового комфорту, освітлення та акустики (EN 15251:2007, IDT)

ДСТУ EN 1434-6:2017 (EN 1434-6:2015, IDT) Тепплолічильники. Частина 6. Монтаж, уведення в експлуатацію, контроль в експлуатації та технічне обслуговування

ДСТУ EN 50131-1:2014 Системи тривожної сигналізації. Системи охоронної сигналізації. Частина 1. Загальні вимоги (EN 50131-1:2006, EN 50131-1:2006/A1:2009, EN 50131-1:2006/IS2:2010, IDT)

ДСТУ EN 62305-1:2012 Захист від блискавки. Частина 1. Загальні принципи (EN 62305-1:2011, IDT)

ДСТУ EN 62305-3:2012 Захист від блискавки. Частина 3. Фізичні руйнування споруд та небезпека для життя людей (EN 62305-3:2011, IDT)

ДСТУ EN 62305-4:2012 Захист від блискавки. Частина 4. Електричні та електронні системи, розташовані в будинках і спорудах (EN 62305-4:2011, IDT)

ДСТУ IEC 62305-2:2012 Захист від блискавки. Частина 2. Керування ризиками (IEC 62305-2:2010, IDT)

ДСТУ Б ISO 21542:2013 Доступність і зручність використання побудованого житлового середовища (ISO 21542:2011, IDT)"

Розділ 3 "ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ"

По всьому тексту ДБН термін "будинок" замінити на: "будівля", а "інвалід" – на: "особа з інвалідністю", "інвалід-колясочник" на: "особа з інвалідністю на кріслі колісному" у відповідних відмінках.

У розділі 3 такі терміни викласти в новій редакції:

"**Підсобні приміщення магазину (крамниці)**" – приміщення для зберігання посуду, інвентаря, приміщення мийної кімнати та майстерні ремонту інвентаря.

"**Складські приміщення магазину (крамниці)**" – приміщення для приймання, зберігання та готовування товарів для продажу, а також зберігання тари та пакувальних матеріалів".

Розділ 3 доповнити таким терміном та визначенням його поняття:

"**Багатофункціональна будівля** – будівля, яка включає до свого складу два та більше функціонально-планувальних компоненти, взаємопов'язаних один з одним за допомогою планувальних прийомів".

ЗМІНА № 1 ДБН В.2.2-23:2009

Сторінка 6

Сторінок 17

У визначенні терміну "торговельний центр" після слів: "зосереджених в одному місці" додати: ", комплексі", далі – за текстом.

Доповнити визначення терміну "Торговельний центр" таким реченням:

"Торговельний центр (ТЦ) може складатися з однієї багатофункціональної будівлі, на першому поверсі якої, як правило, розміщують гіпермаркет чи універсам, а на інших поверхах – різні об'єкти торговельного призначення та додаткового обслуговування згідно з додатком Г цих ДБН".

Розділ 3 доповнити такими термінами та визначеннями їх понять:

"Дитяча (ігрова) кімната – окріме приміщення в складі гіпермаркету, торговельного і торговельно-розважального центру, універмагу (супермаркету), ринкового комплексу, призначене для організації дозвілля та відпочинку дітей, тимчасового їх перебування, обладнане дитячим ігровим і фізкультурним обладнанням.

Торговельно-розважальний центр або комплекс (ТРЦ чи ТРК) – різновид торговельного центру (ТЦ), який також може розміщуватися у різних будівлях комплексу або в одній багатофункціональній будівлі, до складу якої, крім об'єктів торговельного призначення та додаткового обслуговування (згідно з додатком Г цих ДБН), включають об'єкти культурно-видовищного, розважального та фізкультурно-спортивного призначення (кінотеатри, боулінг, фізкультурно-спортивний зал, ковзанка, плавальний басейн, фітнес тощо), а також службові, побутові та допоміжні приміщення персоналу (гардеробні, душові, туалети з універсальними кабінами).

Травмобезпечне скло – згідно з ДСТУ Б В.2.7-110.

Функціонально-планувальний компонент будівлі – група приміщень, що забезпечує виконання певного процесу (обслуговування, дозвілля тощо)".

Розділ 4 "ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ"

В останньому абзаці 4.1 значення "400 м²" замінити на: "700 м²".

У 4.2 виключити посилання на "СП 5781", а посилання в кінці речення на "ДБН В.2.2-17" замінити на: "ДБН В.2.2-40" і доповнити: "ДСТУ Б ISO 21542".

У третьому абзаці 4.3 посилання "СН 3077" замінити посиланням на: "ДБН В.1.1-31".

У 4.4 посилання на "ДБН 360" замінити посиланням на "ДБН Б.2.2-12".

Розділ 5 "РОЗМІЩЕННЯ БУДИНКІВ, ОРГАНІЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ"

У 5.1 посилання на "ДБН 360" замінити посиланням на "ДБН Б.2.2-12", а посилання на "ДБН Б.2.4-1" виключити.

В останньому абзаці 5.2 посилання на "ДБН 360" замінити посиланням на "ДБН Б.2.2-12".

У другому абзаці 5.3 посилання на "ДБН 360" замінити посиланням на "ДБН Б.2.2-12".

У першому абзаці 5.4 в першому реченні посилання на "ДБН 360" замінити посиланням на "ДБН Б.2.2-12", а також виключити останнє речення.

Доповнити 5.8 такими вимогами:

"Відстань до підземних герметичних сміттескамер, що знаходяться за межами будівель, не регламентується за умови забезпечення герметичності камер для запахів, шкідливих комах, тварин та забезпечення санкціонованого доступу до сміття в камері винятково обслуговуючого персоналу. Вогнестійкість конструкцій підземних сміттескамер має бути не нижче REI 30".

Розділ 6 "ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ ТА КОНСТРУКТИВНІ РІШЕННЯ"

Підрозділ 6.1 "Загальні вимоги"

У другому абзаці 6.1.1 посилання "СНиП 2.01.01" замінити на: "ДСТУ-Н Б В.1.1-27", посилання "ДБН В.1.1-5" замінити на: "ДБН В.1.1-45", а також доповнити: "ДБН В.1.1-46".

У 6.1.5 виключити третій абзац.

У 6.1.7 виключити останнє речення.

Сторінка 7

Сторінок 17

6.1.8 викласти в новій редакції: "Висоту поверхів будівель приймають, як правило, 3,3 м (не менше 3,0 м від підлоги до стелі). Допускається за обґрунтування (механізація, обладнання, конструкції) збільшувати висоту поверхів із торговельним залом за завданням на проектування. Висоту двосвітних торговельних залів допускається приймати не менше 5,8 м за наявності антресолей".

У **6.1.12 останнє речення викласти в новій редакції:** "У решті приміщень матеріал підлоги визначається згідно з ДБН В.1.1-7 та ДБН В.2.2-9".

Підрозділ 6.2 "Торговельні приміщення"

У кінці другого абзацу **6.2.3 виключити посилання на:** " СП 42-123-5777" і "СП 5781", а також доповнити посиланням на: "ДБН В.2.2-25".

У **6.2.5 посилання на:** "СП 42-123-5777" замінити словами: "санітарних норм".

Підрозділ 6.3 "Приміщення для приймання, зберігання та готовування товарів до продажу"

У **6.3.2 в другому абзаці слова** "– у II і III кліматичних зонах (крім IIIБ)" замінити на: "– у I, II, V кліматичних районах і IIIА кліматичному підрайоні згідно з ДБН Б.2.2-12".

У **6.3.2 в третьому абзаці слова** "– у IIIБ і IVB кліматичних зонах" замінити на: "– у IIIБ кліматичному підрайоні та IV кліматичному районі".

У **6.3.6 в першому реченні первого абзацу слова** "(у IIB і IIIB кліматичних зонах)" замінити на: "(у I, IIV кліматичних районах і IIIA кліматичному підрайоні)".

Із **6.3.9 виключити слова:** "протипожежними не нижче 2-го типу".

Перший абзац пункту 6.3.11 викласти в новій редакції:

"Комори з наявністю легкозаймистих і горючих речовин, матеріалів та виробів або негорючих товарів в упаковці із горючих матеріалів, а також підсобні, складські, службово-побутові (крім санвузлів), технічні приміщення слід виділяти протипожежними перегородками 1-го типу і перекриттями 3-го типу. У підприємствах торгівлі не допускається передбачати комори (складські приміщення), а також виробничі приміщення категорій А і Б за вибухопожежною небезпекою згідно з ДСТУ Б В.1.1-36".

У **6.3.11 другий абзац виключити.**

У **6.3.14 в першому реченні первого абзацу вилучити слова:** "згідно з СП 5781". У другому реченні **виключити:** ", а також з урахуванням вимог СанПиН 4630".

У **6.3.15 виключити друге речення.**

У **6.3.17 другий абзац викласти в новій редакції:** "Теплоізоляцію огорожувальних конструкцій охолоджуваних камер слід проектувати з негорючих матеріалів або матеріалів груп горючості Г1, Г2. Розрахункова внутрішня температура повітря повинна бути мінус 18 °C у камерах для зберігання заморожених продуктів та морозива (низькотемпературні камери) і не вище мінус 2 °C – у решті охолоджуваних камер".

У **третьому абзаці 6.3.17 виключити слова:** "регламентовані СанПиН 42-123-4240".

Підрозділ 6.4 "Підсобні, службові та побутові приміщення"

У **6.4.4 в другому абзаці після слів:** "у магазинах груп IН, IIН" **додати:** ", а також групи IП", далі – **за текстом. Крім того, доповнити реченням:** "У цих магазинах рекомендується влаштовувати приміщення із сповільнювальним столом для жінок з немовлятами з відповідним санітарно-гігієнічним обладнанням".

У **6.4.5 в четвертому абзаці слова** "– не менше однієї кабіни" замінити на: "– не менше однієї універсальної кабіни".

А також **долучити примітку такого змісту:**

"Примітка. В універсальних кабінах не допускається використання замість унітазів підлогових чаш".

Сторінка 8

Сторінок 17

Розділ 6 "ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ ТА КОНСТРУКТИВНІ РІШЕННЯ"

Доповнити новим підрозділом:

"6.5 Вимоги до проектування торговельних і торговельно-розважальних центрів (комплексів), що розміщаються в одній багатофункціональній будівлі

6.5.1 Загальні вказівки

6.5.1.1 Правила підрахунку площі, будівельного об'єму, площи забудови, поверховості торговельних і торговельно-розважальних центрів (комплексів) (далі – ТЦ і ТРЦ (ТРК) визначаються вимогами ДБН В.2.2-9.

6.5.1.2 Доступність ТЦ і ТРЦ (ТРК) для маломобільних груп населення (МГН), планування ділянки, приміщені та їх обладнання мають відповідати вимогам ДБН Б.2.2-12, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-40.

6.5.1.3 У ТЦ і ТРЦ (ТРК) повинні бути передбачені заходи щодо захисту працівників і відвідувачів від кримінальних проявів з урахуванням вимог ДБН В.2.2-9 і ДСТУ EN 50131-1.

6.5.2 Вимоги до ділянок розміщення ТЦ і ТРЦ (ТРК)

6.5.2.1 На ділянках ТЦ і ТРЦ (ТРК) у їх складі чи в пішохідній доступності від них відповідно до ДБН Б.2.2-12 слід розміщувати:

- об'єкти обслуговування для працівників;
- місця паркування і зупинок легкових автомобілів для працівників;
- місця паркування і зупинок вантажних автомобілів та автобусів, які обслуговують будівлю (за необхідності).

6.5.2.2 Необхідна кількість машино-місць для паркування легкових автомобілів працівників і відвідувачів об'єктів різного функціонального призначення, що входять до складу ТЦ і ТРЦ (ТРК), слід визначати згідно з ДБН Б.2.2-12. При цьому кількість парко-місць для транспорту осіб з інвалідністю слід передбачати згідно з ДБН В.2.2-40 і ДБН В.2.3-15.

6.5.2.3 Благоустрій території ТЦ і ТРЦ (ТРК) (у тому числі її озеленення) слід проектувати згідно з ДБН Б.2.2-12 і ДБН Б.2.2-5.

6.5.3 Вимоги до об'ємно-планувальних та конструктивних рішень будівель

6.5.3.1 Склад, площи та взаємне розташування функціонально-планувальних компонентів ТЦ і ТРЦ (ТРК) визначається завданням на проектування.

6.5.3.2 Вимоги до громадських приміщень слід приймати згідно з ДБН В.2.2-9, до приміщень автостоянок – згідно з ДБН В.2.3-15. Вимоги до приміщень спортивного і фізкультурно-оздоровчого призначення приймають згідно з ДБН В.2.2-13, а до приміщень культурно-видовищного та дозвіллєвого призначення – згідно з ДБН В.2.2-16.

6.5.3.3 У ТЦ і ТРЦ (ТРК), де відповідно до схеми розміщення споруд цивільного захисту і завдання на проектування повинні бути влаштовані об'єкти цивільної оборони, для даних цілей слід передбачати приміщення подвійного призначення згідно з ДСТУ Б А.2.2-7, ДБН В.1.1-4, ДБН В.2.2-5. При проектуванні об'єктів та їх приміщень слід виконувати вимоги ДБН В.2.2-40 щодо доступності маломобільних груп населення, у тому числі осіб з інвалідністю.

6.5.3.4 Функціонально-планувальні компоненти ТЦ і ТРЦ (ТРК) можуть бути поєднані горизонтальними та вертикальними комунікаціями (переходами, сходами тощо), але при цьому повинні бути функціонально та планувально відособлені та мати окремі сходові клітки для евакуації і виходи згідно з протипожежними вимогами, а також холи, вестибуолі.

6.5.3.5 Висоту поверхів і приміщень визначають у завданні на проектування, але не менше ніж встановлена ДБН В.2.2-9 і ДБН В.1.1-7 для громадських приміщень.

Висоту технічних поверхів визначають залежно від виду розміщуваного в них інженерного обладнання, інженерних мереж та умов їх експлуатації у завданні на проектування, але не менше ніж встановлена ДБН В.2.2-9 і ДБН В.1.1-7.

Сторінка 9

Сторінок 17

6.5.3.6 При всіх зовнішніх входах у будівлю ТЦ і ТРЦ (ТРК) слід передбачати тамбури з параметрами, які відповідають вимогам ДБН В.2.2-9.

Допускається влаштовувати позначку підлоги приміщені при вході до будівлі на рівні позначки тротуару за умови влаштування твердого покриття із дренажем та зливостоком.

6.5.3.7 Дахи у будівлі слід проектувати з урахуванням таких вимог:

- до двох поверхів (не вище 6 м) включно – допускається будь-який водостік, в тому числі неорганізований при обов'язковому влаштуванні козирків над входами і балконами другого поверху, винос карнизу при цьому має бути не менше ніж 0,6 м;

- до п'яти поверхів (не вище ніж 15 м) включно – має бути передбачений зовнішній організований водостік або, за необхідності, – внутрішній.

6.5.3.8 У вестибюльній групі (групах) на першому поверсі ТЦ і ТРЦ (ТРК) допускається передбачати приміщення для поста охорони, чергового, а також, якщо вимагається завданням на проектування, – диспетчерської.

Приміщення диспетчерської, поста охорони, чергового рекомендується проектувати з природним освітленням (допускається другим світлом) і з виходом у вестибюльну групу. Робоче місце необхідно передбачати площею не менше ніж 3,5 м². Крім того, в приміщенні поста охорони слід передбачати місце для розігріву та приймання їжі, а також відпочинку.

При даних приміщеннях має бути передбачений туалет, обладнаний унітазом та умивальником. Вхід до туалету допускається з робочого приміщення.

6.5.3.9 Засоби вертикального транспорту (ліфти тощо), а також параметри ліftових холів слід проектувати згідно з ДБН В.2.2-9.

6.5.3.10 У будівлі ТЦ і ТРЦ (ТРК) допускається влаштування приміщення для короткотривалого перебування та дозвілля дітей (до 3-4-х год. без організації харчування та сну) згідно з ДБН В.2.2-4 і СР 234. Такі приміщення не містять спалень і кухонь. Ці приміщення слід розміщувати не вище другого поверху з автономним евакуаційним виходом (з пандусом для маломобільних груп населення), бажано з протилежного боку від основних входів у будівлю.

6.5.3.11 У ТЦ і ТРЦ(ТРК) слід передбачати для покупців та відвідувачів:

- туалети, що проектуються згідно з 6.4.4 і 6.4.5 цих Норм, які мають універсальну кабіну з відповідними пристроями для осіб з інвалідністю та санітарно-гігієнічним обладнанням;
- приміщення для жінок з немовлятами, в якому встановлюють стіл для сповідання та відповідне санітарно-гігієнічне обладнання".

Розділ 7 "САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ"

У 7.1 виключити посилання на: "ДБН В.1.4-1.01, СН 3077, СанПиН 42-120-4948, СН 1757".

У 7.3 виключити посилання на: "СанПиН 42-128-4690, СанПиН 42-121-4130, СанПиН 4630".

У 7.6 виключити посилання на: "ДБН В.1.4-1.01, ДБН В.1.4-2.01".

7.12 виключити.

У 7.15 в кінці виключити: "згідно з СН 2152".

У 7.16 посилання "СНиП II-12" замінити на: "ДБН В.1.1-31, ДБН В.1.2-10, ДСТУ-Н Б В.1.1-34, ДСТУ-Н Б В.1.1-35", а посилання на: "СН 1304, СН 3077" виключити.

У 7.18 посилання "СанПиН 1304" замінити на: "ДСТУ ISO 2631-1", а посилання на: "СанПиН 42-120-4948" виключити.

У 7.19 слова: "згідно з ГОСТ 12.1.045 і СН 1757" виключити.

Розділ 8 "ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА"

У 8.3 перший абзац викласти в новій редакції:

"Із торговельного залу повинно бути передбачено не менше двох розосереджених евакуаційних виходів безпосередньо назовні або в евакуаційні коридори, сходові клітки. Допускається передбачати евакуаційні виходи на сходи типу С2 за умови виконання вимог 8.9 цих Норм.

ЗМІНА № 1 ДБН В.2.2-23:2009

Сторінка 10

Сторінок 17

Один вихід з торговельного залу допускається передбачати за умови, що його площа не перевищує 150 м^2 та відстань від найвіддаленішої точки підлоги приміщення до евакуаційного виходу не перевищує 25 м .

У 8.4 останнє речення викласти у новій редакції:

"Влаштування евакуаційних виходів через склади, комори, а також через розвантажувальні приміщення, платформи, майданчики, зони підвезення і розвантаження товарів не допускається".

8.4 доповнити таким абзацом: "Допускається влаштовувати евакуаційний виход з торговельних приміщень або евакуаційного коридору на експлуатоване покриття, а також на плоске покриття, що не є експлуатованим, за умови проходу до іншої сходової клітки або зовнішніх сходів. Траса неексплуатованого покриття повинна бути виконана з матеріалів класу НГ на ширину $1,5 \text{ м}$ ".

8.5 виключити.

У 8.6 другий абзац виключити.

8.7 доповнити: "Якщо площа торговельного залу не перевищує 150 м^2 , допускається ширину евакуаційного виходу (дверей) у просвіті приймати не менше ніж $0,9 \text{ м}$ ".

У 8.12 слова: "вимог 5.32 ДБН В.1.1-7" замінити на: "вимог 7.3.11 ДБН В.1.1-7".

У 8.13 останнє речення викласти в такій редакції:

"Висота протидимних завіс визначається за розрахунками згідно із ДБН В.2.5-56, клас вогнестійкості завіс слід приймати не менше ніж SW 30".

8.14 викласти в новій редакції:

"Для торговельних залів без природного освітлення слід передбачати системи протидимної вентиляції (димовидаляння) згідно з ДБН В.2.5-56".

У другому абзаці **8.16** слова: "вимогам 5.24 ДБН В.1.1-7" замінити на: "вимогам 7.3.3 ДБН В.1.1-7". У третьому абзаці **8.16** вилучити позначення: "4.38".

8.17, 8.18 та 8.20 виключити.

8.19 викласти в новій редакції:

"Улаштування та проектування систем автоматичної пожежної сигналізації, автоматичного пожежогасіння, оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей слід виконувати згідно з ДБН В.2.5-56".

У 8.21 посилання "СНиП 2.04.01 і СНиП 2.04.02" замінити на: "ДБН В.2.5-64 і ДБН В.2.5-74".

8.22 виключити.

У 8.23: у першому абзаці слова "які встановлено у шафах пожежних кранів" замінити на: "які встановлено у шафах пожежних кран-комплектів"; другий та третій абзаци вилучити.

Розділ 8 "ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА" доповнити новим пунктом:

"8.24 Атріуми у підприємствах торгівлі слід проектувати відповідно до ДБН В.2.2-9".

Розділ 8 "ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА" доповнити підрозділом такого змісту:

"Додаткові вимоги до проектування торговельно-розважальних центрів (комплексів)

8.25 Торгельно-розважальні центри (комплекси) слід передбачати I ступеня вогнестійкості з кількістю поверхів не більше п'яти.

8.26 Атріуми у ТРЦ (TPK) влаштовуються відповідно до ДБН В.2.2-9.

8.27 Конструкцію дорожнього покриття проїздів для пожежної техніки до ТРЦ (TPK), в тому числі експлуатоване покриття стилобатів, покриття підземних споруд (під проїздом для пожежної техніки), проектують з урахуванням максимальної маси пожежної техніки 25000 кг, максимального навантаження на вісь 15000 кг, максимального тиску виносної опори – $10,4 \text{ кг/см}^2$.

8.28 На першому поверсі ТРЦ (TPK) передбачають приміщення пожежного поста згідно з вимогами ДБН В.2.5-56.

8.29 У ТРЦ (TPK) не влаштовують приміщення виробничого призначення будь-якої категорії за вибухопожежною та пожежною небезпекою (крім пекарень, кондитерських цехів та інших

Сторінка 11

Сторінок 17

приміщень, що виготовляють (переробляють) продукти харчування, а також технічних приміщень (котельня, венткамера, електростанція з дизельним приводом тощо). У ТРЦ (ТРК) не влаштовують складські приміщення категорій А та Б за ДСТУ Б В.1.1-36.

Приміщення пекарень, кондитерських цехів та інших приміщень, що виготовляють (переробляють) продукти харчування, а також технічні приміщення відокремлюють від інших приміщень протипожежними перегородками 1-го типу та протипожежними перекриттями 3-го типу.

8.30 Площу протипожежного відсіку ТРЦ (ТРК) (з урахуванням наявності автоматичної системи пожежогасіння) встановлюють не більше:

- 7000 м² – для одноповерхових комплексів;
- 6000 м² – для двоповерхових комплексів;
- 5000 м² – для три- та більше поверхових комплексів.

8.31 При розрахунку ширини та кількості евакуаційних виходів з ТРЦ (ТРК) потрібно користуватися такими даними:

– площа, яку займає одна людина у торговельному залі ТРЦ (ТРК), – згідно з 8.2 цих Норм (з урахуванням площин, зайнятої технологічним обладнанням);

– кількість осіб, що припадає на 1 м ширини евакуаційного виходу, – не більше 165;

– відстань від будь-якої точки торговельного залу ТРЦ (ТРК), від виходів з приміщень культурного дозвілля, від виходів із приміщень харчування та інших приміщень громадського призначення становить не більше 45 м до:

- виходу безпосередньо назовні;
- евакуаційної сходової клітки, яка веде безпосередньо назовні або в евакуаційний коридор, що веде назовні;
- іншого протипожежного відсіку;
- виходу до окремого підземного евакуаційного переходу (тунелю), що веде безпосередньо назовні ТРЦ (ТРК).

8.32 Для евакуації маломобільних груп населення з другого та вище розташованих поверхів ТРЦ (ТРК) слід передбачати ізольовані похилі рампи з уклоном не більше 1:12. Для рятування зазначененої категорії осіб можуть використовуватися пожежні ліфти згідно з ДСТУ EN 81-72 і ДСТУ-Н Б В.2.2-38.

Для рятування маломобільних груп населення кількість рамп для евакуації або пожежних ліфтів становить не менше одного на кожний протипожежний відсік. Дозволяється влаштовувати одну рампу (пожежний ліфт) на два протипожежних відсіки, якщо вона розташована на межі протипожежних відсіків та до неї влаштовано окремі виходи з кожного відсіку.

8.33 Зовнішню поверхню облицювання зовнішніх стін у ТРЦ (ТРК) виконують з негорючих матеріалів або горючих матеріалів з дотриманням вимог ДБН В.2.6-33.

8.34 ТРЦ (ТРК) повинні обладнуватись системою пожежної сигналізації, автоматичною системою пожежогасіння та системою оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей не нижче 4-го типу (типу СО4").

Розділ 9 "ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ", підрозділ 9.1 "Ліфти":

У 9.1.3 значення "4.34" замінити на: "6.35".

У 9.1.4 в першому абзаці вилучити посилання на "ГОСТ 8824".

У 9.1.4 другий абзац вилучити.

У 9.1.5 третій абзац викласти в новій редакції: "Усі ліфти в будівлях підприємств торгівлі мають бути розраховані на роботу в режимі "фаза 1" згідно з ДСТУ EN 81-72".

У 9.1.6 в кінці першого абзацу посилання "ДСТУ EN 115" замінити на: "ДСТУ EN 115-1", а також додати посилання на: "ДБН В.1.1-7".

Сторінка 12

Сторінок 17

У 9.1.7 посилання на "ДБН В.2.2.17" та "ДСТУ pr EN 81-70" замінити на: "ДБН В.2.2-40" та "ДСТУ EN 81-70" відповідно.

Розділ 9 "ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ", підрозділ 9.3 "Водопостачання і каналізація":

У 9.3.1 і 9.3.4 посилання "СНиП 2.04.01" замінити на: "ДБН В.2.5-64".

У 9.3.3 долучити другий абзац такого змісту:

"Якщо тиск води на вводі водопроводу в будівлю перевищує необхідний проектний напір більш ніж на 0,1 МПа, необхідно встановлювати на вводі регулятори тиску "після себе".

Розділ 9 "ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ", підрозділ 9.4 "Теплопостачання, опалення, вентиляція та кондиціонування повітря":

У 9.4.1 і в кінці третього абзацу 9.4.8 посилання "СНиП 2.04.05" замінити на: "ДБН В.2.5-67".

У 9.4.2 другий абзац викласти в новій редакції: "У разі неможливості приєднання будівлі магазину, ТЦ, ТРЦ (ТРК) до централізованого теплопостачання, а також в інших випадках за техніко-економічного обґрунтування до складу проекту будівлі має входити котельня, яку слід проектувати згідно з ДБН В.2.5-77 і ДБН В.2.5-20".

У 9.4.8 виключити останній абзац.

Розділ 9 "ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ", підрозділ 9.5:

Назву підрозділу "Електропостачання та електрообладнання" замінити на: "Електропостачання, електрообладнання та електроосвітлення".

У 9.5.1 посилання "ДБН В.2.5-27" замінити на: "ДСТУ Б В.2.5-82", посилання "ПУЭ" – виключити, додати посилання на: "ДБН В.2.5-56", а посилання "ГОСТ 7396.1" замінити на: "ДСТУ IEC TR 60083".

У 9.5.2 в другому абзаці слова: "автоматичні установки пожежогасіння та пожежної сигналізації" та "керування евакуацією людей" замінити на "система пожежної сигналізації та автоматична система пожежогасіння" та "управління евакуацією людей" відповідно. Слов: "ліфтів для транспортування пожежних підрозділів" замінити на: "ліфтів для транспортування пожежних".

9.5.3 викласти в новій редакції: "Живильні лінії холодильних установок, касових апаратів, аварійного освітлення, світлової реклами, освітлення вітрин, охоронної сигналізації, систем протипожежного захисту повинні бути самостійними, починаючи від увідно-розподільного пристрою. Відключення решти споживачів не повинно бути пов'язане з відключенням зазначених споживачів".

9.5.4 викласти в новій редакції: "Кабельні лінії і системи електропроводки повинні відповідати вимогам пожежної безпеки згідно з ДБН В.2.5-23".

У 9.5.5 слово "установок" двічі замінити на: "систем".

У 9.5.7 перший абзац викласти в новій редакції: "У підприємствах торгівлі повинно передбачатися освітлення безпеки згідно з ДБН В.2.5-28".

9.5.8 доповнити посиланнями на: "ДСТУ EN 62305-1, ДСТУ EN 62305-3, ДСТУ EN 62305-4, ДСТУ IEC 62305-2".

У 9.5.9 посилання "ДБН В.2.5-13" замінити на: "ДБН В.2.5-56", посилання "СНиП 2.04.01" – на: "ДБН В.2.5-64", посилання "СНиП 2.04.05" – на: "ДБН В.2.5-67", посилання "СНиП II-35" – на: "ДБН В.2.5-77", а "ПУЭ" – на: "ПУЕ".

Розділ 9 "ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ", підрозділ 9.6 "Системи зв'язку та сигналізації":

9.6.4 виключити.

У 9.6.5 посилання "ВБН В.2.2-45-1" замінити на: "ГБН В.2.2-34620942-002".

У 9.6.12 слова: "відомчою охоронною сигналізацією" замінити на: "охоронною сигналізацією".

У 9.6.13 в першому абзаці слова: "протипожежної автоматики" замінити на: "систем протипожежного захисту".

9.6.14 виключити.

Сторінка 13

Сторінок 17

Розділ 10 "ВИМОГИ ДО ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ"**Назву розділу замінити на: "ВИМОГИ ДО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ"***Текст розділу 10 викласти у такій редакції:*

10.1 Об'ємно-планувальні і конструктивно-технологічні вирішення будівель підприємств торгівлі, а також системи їх інженерного обладнання мають забезпечувати оптимальний рівень енерговитрат при будівництві та експлуатації згідно з вимогами ДБН В.1.2-11, ДСТУ Б А.2.2-8, ДСТУ-Н Б А.2.2-5, ДСТУ-Н Б А.2.2-13.

10.2 Огорожувальні конструкції будівлі мають проектуватися з теплозахисними властивостями, які забезпечують питоме споживання теплової енергії, що витрачається на теплопостачання, забезпечення нормативних санітарно-гігієнічних параметрів мікроклімату приміщень, довговічності огорожувальних конструкцій під час експлуатації будівель і споруд, у межах встановлених норм згідно з вимогами ДБН В.2.6-31, ДБН В.2.5-67, а також ДСТУ Б EN 15251-1.

Слід застосовувати обладнання інженерних систем (крім систем протипожежного захисту) класом енергоефективності, за його визначеності для даного типу обладнання, не нижче "С" та не нижче ніж клас енергоефективності інженерної системи. Рекомендується застосовувати обладнання вищого класу енергоефективності ніж клас енергоефективності інженерної системи.

Холодильні машини системи технологічного холодопостачання слід проектувати з пристроями, що дозволяють відводити повністю або частково теплоту конденсації холодильного агента в системі теплоспоживання.

Системи теплоспоживання рекомендується проектувати з пристроями, що дозволяють використовувати повністю або частково теплоту конденсації холодильного агента.

10.3 Всі будівлі, що підключаються до систем централізованого теплопостачання, мають бути обладнані вузлами комерційного обліку згідно з ДСТУ EN 1434-6.

10.4 Системи теплоспоживання будинків мають бути обладнані регуляторами теплового потоку.

10.5 У будівлях з кондиціонування повітря за обґрунтування слід застосовувати системи теплоспоживання, що використовують поновлювані джерела енергії, у тому числі енергію навколишнього середовища, перетворену в теплових насосах.

10.6 Водопідігрівачі гарячого водопостачання слід проектувати з пристроями, що автоматично перекривають потік теплоносія в години неробочого часу.

10.7 Встановлення дефлекторів на викиді витяжних систем не допускається, крім сміттєпроводів.

10.8 Припливно-витяжні установки рекомендується проектувати з утилізаторами теплоти витяжного повітря. Підвищення енергоефективності систем вентиляції та зменшення питомої вентиляційної потужності слід враховувати згідно з ДСТУ Б EN 13779. Для забезпечення відповідного класу енергоефективності у системах вентиляції слід застосовувати:

- механічну припливну та/або витяжну вентиляцію, що працює за потреби. Регулювання за потреби включає змінний режим роботи системи за часом (наприклад, нічне зниження витрати повітря, зниження у неробочі години тощо) та/або регулювання відповідно до поточних (фактичних) потреб у вентиляції (наприклад, відповідно до присутності людей, концентрації CO₂ у повітрі приміщення тощо);

- механічну припливно-витяжну вентиляцію з утилізацією теплоти повітря, що видаляється (окрему для кожного приміщення, що обслуговується, або загальну для декількох приміщень або будівлі). Зблоковану (поєднану в одному блоці) припливно-витяжну установку слід проектувати з утилізаторами теплоти витяжного повітря.

10.9 Економію енергії, що споживається інженерними системами, від підвищення класу енергоефективності їх технічного оснащення, автоматизації, моніторингу й управління слід визначати згідно з ДСТУ Б EN 15232-1.

Сторінка 14

Сторінок 17

Доповнити текст ДБН новим розділом 11:

"11 ВИМОГИ МЕХАНІЧНОГО ОПОРУ ТА СТІЙКОСТІ

11.1 Прийнята конструктивна система будівлі повинна забезпечувати міцність, жорсткість і стійкість будівлі на стадії будівництва і в період експлуатації при дії всіх розрахункових навантажень і впливів відповідно до вимог ДБН В.3.1-XX:201X.

11.2 Основи та несучі конструкції будівлі повинні бути запроектовані та збудовані таким чином, щоби в процесі її будівництва й у розрахункових умовах експлуатації була виключена можливість:

– руйнування або пошкодження конструкцій, що призводить до необхідності припинення експлуатації будівлі;

– неприпустимого погрішення експлуатаційних властивостей конструкцій або будівлі в цілому через деформації або виникнення тріщин.

Для забезпечення надійності конструкцій та елементів протягом строку експлуатації будівлі слід застосовувати матеріали, які мають необхідну довговічність і відповідають вимогам ремонтопридатності; всі з'єднання та вузли конструкцій повинні мати строк служби, який відповідає строку експлуатації будівлі.

11.3 Конструкції та основи будівлі повинні бути розраховані на сприйняття постійних навантажень від власної ваги несучих та огорожувальних конструкцій; тимчасових рівномірно розподілених і зосереджених навантажень на перекриття; снігових і вітрових навантажень для даного кліматичного району будівництва.

11.4 Фундаменти будівлі повинні бути запроектовані з урахуванням фізико-механічних характеристик ґрунтів, характеристик гідрогеологічного режиму на площадці забудови, а також ступеня агресивності ґрунтів і підземних вод по відношенню до фундаментів та підземних інженерних мереж і повинні забезпечувати необхідну рівномірність осідання під елементами будівлі.

11.5 У випадку виникнення при проведенні реконструкції додаткових навантажень та впливів на частину будівлі, що залишилася, її несучі та огорожувальні конструкції, а також ґрунти основи повинні бути перевірені на ці навантаження і впливи відповідно до ДБН В.1.2-2 незалежно від фізичного зносу конструкцій. При цьому слід враховувати фактичну несучу здатність ґрунтів основи в результаті їх зміни під час експлуатації, а також підвищення з часом міцності бетону в бетонних і залізобетонних конструкціях.

11.6 Під час реконструкції будівлі повинні бути враховані зміни в її конструктивній схемі, які виникли в процесі експлуатації цієї будівлі (у тому числі поява нових прорізів, які є додатковими до попереднього проектного рішення, а також вплив проведеного ремонту конструкцій або їх посилення).

11.7 При розробленні конструктивних рішень будівель, що зводяться у звичайних умовах будівництва, слід керуватися ДБН В.1.1-7, ДБН В.1.2-2, ДБН В.1.2-6, ДБН В.1.2-7, ДБН В.1.2-14, ДБН В.2.1-10, ДБН В.2.6-33, ДБН В.2.6-98, ДБН В.2.6-161, ДБН В.2.6-162, ДБН В.2.6-198, ДБН В.2.6-220, ДСТУ Б В.1.2-3, ДСТУ-Н Б В.1.1-27, ДСТУ-Н Б В.1.2-13, ДСТУ-Н Б В.2.6-214.

В особливих умовах будівництва (просідаючі ґрунти, підроблювані території, сейсмічні райони тощо) необхідно додатково керуватися ДБН В.1.1-24, ДБН В.1.1-45, ДБН В.1.1-46, ДБН В.1.1-12.

11.8 Конструктивна система будівель повинна бути запроектована згідно з вимогами ДБН В.1.2-6 так, щоб забезпечити надійну експлуатацію, в тому числі її загальну стійкість при аварійних ненормованих локальних руйнівних навантаженнях на окремі несучі конструкції, як мінімум на час, необхідний для евакуації людей (вибухи різного типу, пожежі, падіння важких предметів, наїзди важкого транспорту)".

Сторінка 15

Сторінок 17

Доповнити текст ДБН новим розділом 12:

"12 БЕЗПЕКА ТА ДОСТУПНІСТЬ У ВИКОРИСТАННІ

12.1 Будівля підприємства торгівлі має бути запроектована, збудована та обладнана таким чином, щоб запобігти ризику отримання травм покупцями, відвідувачами, у тому числі особами маломобільних груп населення, та персоналом при пересуванні всередині і біля будівлі, при вході та виході з будівлі, а також у разі користування її елементами та інженерним обладнанням.

12.2 Уклон і ширина маршів сходів і пандусів, висота сходинок, ширина проступів, ширина сходових площадок, висота проходів по сходах, коридорах і торговельних залах, а також розміри дверних прорізів мають забезпечувати зручність і безпеку пересування та евакуації, можливість переміщення предметів обладнання згідно звимогами ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-40, ДБН В.1.1-7.

12.3 Поручні та огорожі на поверхах на шляхах евакуації у магазинах, торговельних і торговельно-розважальних центрах (комплексах) повинні відповідати таким додатковим вимогам:

- висота огорожі сходів з поручнями – на висоті $0,9 \pm 0,05$ м і 0,7 м (для дітей);
- в огорожі сходів вертикальні елементи повинні мати просвіт не більше ніж 0,1 м (горизонтальне членування в огорожі, крім поручня, не допускається);
- висота огорожі ґанків, що розміщені на рівні 0,45 м і більше від землі, повинна бути не менше ніж 0,9 м та обладнуватись поручнями на висоті $0,9 \pm 0,05$ м і 0,7 м.

Огорожі мають бути неперервними і розрахованими на сприйняття горизонтальних навантажень не менше ніж 0,3 кН/м.

12.4 У будівлях підприємств торгівлі для світлопрозорого заповнення дверей та фрамуг (у дверях, перегородках та стінах) для додаткового освітлення необхідно використовувати травмо-безпечне або армоване скло.

12.5 При влаштуванні скатних дахів у будівлях і спорудах підприємства торгівлі необхідно передбачати заходи сніготанення (системи електрообігрівання згідно з ДСТУ-Н Б В.2.5-78, обігрівання за допомогою пари тощо) для уabezпечення покупців, відвідувачів та персоналу від падіння полою.

12.6 Конструктивні вирішення елементів будівлі (у тому числі розташування порожнин, способи герметизації місць пропуску трубопроводів через конструкції, влаштування вентиляційних отворів, розміщення теплової ізоляції тощо) мають передбачати захист від проникнення гризунів.

12.7 Інженерні системи будівлі повинні бути запроектовані та змонтовані з урахуванням вимог щодо безпеки згідно з ДБН В.1.1-7, ДБН В.1.1-31, ДБН В.1.2-8, ДБН В.1.2-9, ДБН В.1.2-10, ДБН В.2.5-64, ДБН В.2.5-67, ДСТУ Б В.2.5-82.

12.8 Проектування підприємств торгівлі здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту відповідно до ДБН В.1.2-4 та ДСТУ Б А.2.2-7.

У складі будівель і споруд підприємств торгівлі передбачаються захисні споруди цивільного захисту або споруди подвійного призначення згідно з вимогами Кодексу цивільного захисту України, ДБН В.1.2-4 та ДБН В.2.2-5.

Проектування захисних споруд цивільного захисту, за винятком тих, що повинні перебувати у постійній готовності до використання за призначенням, здійснюється з урахуванням використання таких споруд у мирний час для торговельних, господарських, культурних і побутових потреб.

12.9 Приміщення технічних центрів кабельного телебачення, приміщення електрощитової повинні мати вихід безпосередньо назовні; приміщення для обладнання зв'язку, АСУЕ, диспетчеризації та підхід до місць встановлення телефонних розподільних шаф влаштовується з коридору (холу).

12.10 Електрощитові, приміщення технічних центрів кабельного телебачення, місця для телефонних розподільних шаф не слід розміщувати під приміщеннями з мокрими процесами (душовими, санвузлами).

Сторінка 16

Сторінок 17

12.11 Проектування, монтаж електроустановок будівель підприємств торгівлі має відповідати вимогам ПУЕ, НПАОП 40.1-1.21, НПАОП 40.1-1.32, ДБН В.2.5-56, ДСТУ Б В.2.5-82".

Доповнити текст ДБН новим розділом 13:

"13 ДОВГОВІЧНІСТЬ І РЕМОНТОПРИДАТНІСТЬ

13.1 Несучі конструкції будівлі повинні зберігати свої якості згідно з вимогами ДБН В.1.1-7, ДБН В.1.2-2, ДБН В.1.2-6, ДБН В.1.2-8, ДБН В.1.2-9, ДБН В.1.2-14 протягом передбаченого строку служби (експлуатації), який повинен бути встановлений у завданні на проектування.

13.2 Якості несучих конструкцій будівлі, які визначаються показниками їх міцності і стійкості, а також строк служби будівлі в цілому, повинні зберігатися в допустимих межах з урахуванням вимог ДБН В.1.2-14, ДБН В.2.6-98, ДБН В.2.6-162, ДБН В.2.6-198.

13.3 Елементи, деталі, обладнання зі строками служби, меншими ніж передбачений строк служби (експлуатації) будівлі, мають бути замінені відповідно до встановлених в проекті міжремонтних періодів і з урахуванням вимог завдання на проектування.

13.4 Конструкції і деталі повинні бути виконані з матеріалів, що відрізняються стійкістю до можливого впливу вологи, низьких температур, агресивного середовища, біологічних та інших несприятливих факторів згідно з ДБН В.1.2-9, ДСТУ Б В.2.6-145.

Має забезпечуватися непроникнення дощових, талих, ґрунтових вод у товщу несучих і огорожувальних конструкцій будівлі, а також утворення недопустимої кількості конденсаційної вологи в зовнішніх огорожувальних конструкціях шляхом достатньої герметизації конструкцій або влаштування вентиляції закритих просторів і повітряних прошарків. Стикові з'єднання зберігальних елементів і шаруваті конструкції мають бути розраховані на сприйняття температурно-вологісних деформацій та зусиль, що виникають при нерівномірному осіданні основ і при інших експлуатаційних впливах (діях).

Ущільнюючі та герметизуючі матеріали, що застосовуються у стиках, повинні зберігати пружні та адгезійні властивості при впливі мінусових (від'ємних) температур і вологи, а також бути стійкими до ультрафіолетових променів. Герметизуючі матеріали мають бути сумісними з матеріалами захисних і захисно-декоративних покрівель конструкцій у місцях їх з'єднань.

13.5 Повинна бути забезпечена можливість доступу до обладнання, арматури та приладів інженерних систем будівлі і їх з'єднань для огляду, технічного обслуговування, ремонту та заміни.

Обладнання і трубопроводи мають бути закріплені на будівельних конструкціях будівлі таким чином, щоб їх працездатність не порушувалася у разі можливих переміщень конструкцій.

13.6 При будівництві будівель у районах зі складними геологічними умовами, районах, що зазнають сейсмічних впливів, підробки, просідання та інших переміщень ґрунту, включаючи морозне видимання (здимання), вводи інженерних комунікацій повинні виконуватися з урахуванням необхідності компенсації можливих деформацій основи згідно з вимогами, встановленими нормами щодо інженерних мереж".

Додаток Б

Назву додатка замінити на таку: "Вимоги доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення".

У Б.3 виключити перший і третій абзаци, а другий абзац викласти в новій редакції:

"Для маломобільних відвідувачів повинні бути доступні усі приміщення торговельного підприємства, відкриті для покупців: торговельні зали, відділи замовлень, кафетерії, приміщення для приймання скляної тарі, кабінети адміністрації, туалети тощо. Умови доступності, безпеки, інформаційності та зручності для цієї категорії покупців необхідно забезпечувати по всій будівлі, незалежно від поверховості, згідно з ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.2-40".

Сторінка 17
Сторінок 17

Код УКНД 91.040.10

Ключові слова: сфера застосування, нормативні посилання, терміни та визначення понять, підприємства торгівлі, торговельні і торговельно-розважальні центри, вимоги до проектування, об'ємно-планувальні рішення, склад та площа приміщень, механічний опір та стійкість, інженерне обладнання, пожежна безпека, безпека та доступність у використанні, санітарно-гігієнічні вимоги, довговічність і ремонтопридатність, енергозбереження та енергоефективність.

* * * * *

Редактор – А.О. Луковська
Комп'ютерна верстка – В.Б. Чукашкіна

Формат 60x84¹/₈. Папір офсетний. Гарнітура "Arial".
Друк офсетний.

Державне підприємство "Укрархбудінформ".
вул. М. Крилона, 2А, м. Київ-37, 03037, Україна.
Тел. 249-36-62
Відділ реалізації: тел.факс (044) 249-36-62 (63, 64)
E-mail:uabi90@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців
ДК № 690 від 27.11.2001 р.